

JAARVERSLAG

Rotterdam

COMMISSIE VAN TOEZICHT
ARRESTANTENZORG

2020

CTA

Secretariaat commissie Toezicht Arrestantenzorg eenheid Rotterdam

Postbus 70023

3000 LD Rotterdam

**Commissie van Toezicht
Arrestantenzorg
Eenheid Rotterdam**

Jaarverslag 2020

Inhoud

1. Inleiding / Samenvatting	2
Samenvatting werkzaamheden	2
2. De commissie (taken, samenstelling & werkwijze)	4
Taken	4
Samenstelling.....	4
Werkwijze	5
3. Bevindingen.....	9
I. Insluiting / binnenkomst arrestant	9
II. Verblijf / huisvesting	10
III. Verblijf / verzorging en bejegening	11
IV. Veiligheid / calamiteiten en BHV	12
V. Bijzondere aandachtspunten.....	14
VI. Ontvangst, rondleiding, verkregen informatie	15
VII. Verblijf in gerechtsgebouwen.....	16
VIII. Specifieke aandacht voor minderjarige verslaafden en psychische aandoeningen.....	19
4. Conclusies en aanbevelingen	20
Bijlage 1	22
Bijlage 2	23
Bijlage 3	24

1. Inleiding / Samenvatting

Dit verslag van de commissie van toezicht op de arrestantenzorg in de eenheid Rotterdam start met een inleiding en een samenvatting van de belangrijkste werkzaamheden in het jaar 2020.

Een bijzonder jaar omdat door de ontregelende invloed van het coronavirus veel zaken anders liepen dan te voren gepland. In de periode van de eerste lockdown zijn de inspectiebezoeken tijdelijk opgeschort, evenals BHV-oefeningen en vergaderingen. Tegelijkertijd werden weinig of geen arrestanten buiten heterdaad ingesloten, lagen de zittingen op de rechtbank een tijdje stil en ook de periode van de tweede lockdown leidde tot aanpassingen in de wijze van toezicht houden.

In hoofdstuk 2 vindt u informatie over **de samenstelling, taken en werkwijze** van de commissie met bijzonderheden uit de inspecties, regulier overleg en andere besprekingen.

In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op de **bevindingen uit de inspecties** aan cellen en ophoudkamers in de volgorde van het inspectieformulier. Achtereenvolgens zijn dat: insluiting, verblijf, veiligheid, bijzondere aandachtspunten, ontvangst, verblijf in gerechtsgebouwen en bevindingen van arrestanten naar aanleiding van specifiek aandacht voor minderjarige, verslaafden en psychische aandoeningen.

De bijzondere aandachtspunten betreffen landelijk vastgestelde thema's waaraan de CTA's tijdens hun inspecties in het bijzonder aandacht schenken. Voor 2020 is gekozen voor veiligheid en BHV, medische verzorging en minderjarigen. De bevindingen van de politiecellencomplexen staan naast die van de ophoudlocaties.

In hoofdstuk 4 treft u de **conclusies en aanbevelingen** uit het verslagjaar 2020.

In de bijlage 1 en 2 staan **overzichten van de inspecties 2020** bij locaties met cellencomplex en locaties met ophoudkamers. In bijlage 3 ten slotte is bijgevoegd een overzicht met gegevens uit de arrestantenmodule van de eenheid over het aantal arrestanten en de leeftijd per cellencomplex onderverdeeld per leeftijdscategorie. In 2020 zijn de aantallen binnengebrachte arrestanten duidelijk lager dan in 2019. Vooral de aanzienlijk lagere bezetting op de beide rechtbanklocaties, door het voeren van online zittingen, is opvallend.

Samenvatting werkzaamheden

In het begin van het jaar heeft de commissie een aantal aandachtspunten voor haar werkzaamheden geformuleerd. Het ging om de werving van nieuwe commissieleden; het differentiëren in frequentie van de inspectiebezoeken; targets stellen voor aantallen gesprekken met arrestanten; een overzicht krijgen van de gebruiksintensiteit en het stellen van een deadline voor het ontmantelen van locaties met uitsluitend ophoudkamers die niet aan de eisen voldoen.

Gelukkig heeft de werving van nieuwe leden in de zomer van 2020 zonder veel aanpassingen kunnen plaatsvinden. De sollicitatieprocedure heeft geleid tot de benoeming van drie nieuwe leden in het kalenderjaar 2020 en twee in de loop van 2021.

Het differentiëren in aantallen inspectiebezoeken per locatie heeft niet plaatsgevonden. Wel zijn de cellencomplexen minder vaak bezocht dan het jaar ervoor. In 2020 hebben de leden van de commissie 39 maal een inspectiebezoek aan een politiecellencomplexen gebracht; in

2019 waren dat 47 inspecties. Vanwege de beperkingen in de eerste en tweede lockdown is in 2020 met slechts 35 arrestanten een gesprek gevoerd. Dat zijn veel minder gesprekken dan voorgaande jaren, in 2019 bijvoorbeeld, waren dat nog 103 gesprekken. Van het stellen van targets voor aantallen is geen sprake geweest (zie verder: bijlage 1). Slechts een maal heeft een BHV-oefening plaatsgevonden.

Wel is het gelukt een overzicht te krijgen van de gebruiksintensiteit en het stellen van een deadline voor het ontmantelen van locaties met uitsluitend ophoudkamers die niet aan de eisen voldoen. De commissieleden hebben aan de hand van een overzicht, door de eenheid verstrekt, alle locaties bezocht (zie hiervoor: bijlage 2). Leden van de commissie hebben 37 bezoeken gebracht aan 33 locaties met uitsluitend ophoudkamers. Al deze locaties zijn voorzien van een advies: *comply or close*. Dit advies is, door tussenkomst van de teamchef Arrestantentaken, gedeeld met de verantwoordelijke teamchef. Geen van deze locaties voldeed op alle punten aan de eisen. De commissie wil graag zekerheid dat alle locaties die niet aan de eisen voldoen ook echt onbruikbaar worden gemaakt. Dat wil zeggen: daadwerkelijk ontmantelen (deur en/of cilinder eruit). Locaties die wel gebruikt worden, moeten aan de eisen voldoen. Teamchefs zijn in de gelegenheid gesteld een plan van aanpak te maken en daarvoor een datum te stellen. Dit proces loopt nog steeds.

Voor 2021 heeft de commissie de volgende speerpunten benoemd voor haar activiteiten:

- *omstandigheden ophoud locaties;*
- *aandacht voor vervoer en verblijfsduur in de rechtbank;*
- *communicatie t.b.v. grotere bekendheid van de arrestantenzorg en commissie;*
- *aandacht voor teamvorming vanwege de wisseling in samenstelling;*
- *intensiveren van het aantal gesprekken met arrestanten en*
- *focus op de borging van BHV.*

2. De commissie (taken, samenstelling & werkwijze)

Taken

De Nederlandse politie sluit jaarlijks ongeveer 180.000 mensen in. Insluiting is zodanig ingrijpend dat de uitvoering van de zorg voor ingeslotenen, door de politie, door het gevangeniswezen of door andere instanties, zonder meer toezicht verdient. Dit is in internationale en nationale regelgeving vastgelegd. In 2004 leidde een wetsvoorstel van GroenLinks tot het instellen van een commissie van toezicht op de politiecellen in iedere toenmalige politieregio. Sinds 2013 zijn de oude commissies opgegaan in tien Commissies van Toezicht op de Arrestantenzorg (CTA): één voor iedere regionale eenheid van de nationale politie.

De tien CTA's houden toezicht op de wijze waarop de politie voor de door haar ingeslotenen zorgt. Er zijn in iedere eenheid politiecellencomplexen, waar personen zowel overdag als 's nachts kunnen worden ingesloten. Daar zijn alle daarvoor noodzakelijke voorzieningen aanwezig: de cellen hebben een bed en een toilet, er zijn douches, er is een luchtplaats, er zijn spreekkamers ten behoeve van een advocaat, reclasseringsmedewerker of arts. 24 uur per dag zijn er arrestantenverzorgers aanwezig. Daarnaast zijn er ophoudkamers in de gebouwen van de basisteams, waar personen enkele uren kunnen worden vastgehouden. In de meeste eenheden verzorgt de politie de zorg voor ingeslotenen in de rechtbanken. Tot slot zorgt de politie voor (een deel van) het vervoer van ingeslotenen.

De totale arrestantenzorg bestaat uit huisvesting, veiligheid, verzorging, bejegening en vervoer door politie van ingeslotenen. De CTA's houden toezicht op al deze aspecten. Zij brengen onaangekondigde bezoeken aan deze locaties en controleren of de politie op een juiste wijze voor de ingeslotenen zorgt. Ze brengen direct verslag uit van die bezoeken aan de politie en doen aanbevelingen over noodzakelijke verbeteringen. Daarnaast wordt er eens per jaar een jaarverslag gemaakt dat wordt aangeboden aan de korpschef. De korpschef verstrekt deze verslagen aan de minister, waarbij hij moet aangeven wat hij met de aanbevelingen van de CTA's heeft gedaan.

De CTA's bestaan uit onafhankelijke leden die benoemd worden door de minister van Justitie en Veiligheid. Dat gebeurt op basis van een open sollicitatieprocedure en op voordracht van de regioburgemeester en hoofdofficier van justitie. De CTA's worden ondersteund door een ambtelijk secretaris.

Samenstelling

werving nieuwe leden

In het kalenderjaar 2021 verloopt de tweede termijn van een vijftal leden van de commissie. Om de continuïteit te waarborgen is in de zomer van 2020 een werving gestart.

Uit ruim 140 schriftelijke reacties naar aanleiding van advertenties in landelijke media zijn tien personen geselecteerd. Zij zijn uitgenodigd voor een nadere kennismaking op woensdag 1 juli 2020 op het hoofdbureau van politie. Met iedere kandidaat zijn twee korte gesprekken gevoerd. Vijf personen zijn daaruit als meest geschikt naar voren gekomen. Zij hebben vervolgens met succes de screenings- en benoemingprocedure doorlopen. Met de

benoeming op 4 januari 2021 van vijf nieuwe leden door de minister van Justitie en Veiligheid is de procedure formeel afgerond.

lid in de gehele periode januari - december 2020

- de heer M.J. Smit - voorzitter - advocaat /partner Ten Holter Noordam Advocaten, tweede termijn (1 nov 2013 tot 1 nov 2021);
- de heer E. Biesbroek - plv. voorzitter - gepensioneerd organisatie adviseur/ voorzitter commissie Toezicht PI Dordrecht, tweede termijn (23 sept 2013 tot 23 sept 2021);
- mevrouw E.E. van der Eng, juridisch adviseur Dienst Justitiële Inrichtingen Den Haag, tweede termijn (23 sept 2013 tot 23 sept 2021);
- mevrouw J. van de Merwe, verslavingsarts Delta Psychiatrisch Centrum, tweede termijn (23 sept 2013 tot 23 sept 2021);
- mevrouw N. Tonnon, vestigingsdirecteur PI Krimpen aan den IJssel, tweede termijn (23 sept 2013 tot 23 sept 2021);
- mevrouw E. Kaygun, trainer en coach, eerste termijn (12 juni 2017 tot 12 juni 2021);
- mevrouw C.A. Stut-Van der Flier, manager Innovatie & Kwaliteit - jeugdhulporganisatie Enver, eerste termijn (3 juni 2019 tot 3 juni 2023);
- mevrouw F. Voorn, beleidsadviseur Beroepsontwikkeling bij Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland, eerste termijn (3 juni 2019 tot 3 juni 2023);
- de heer D.J. Schrijer, voorzitter Koninklijke Binnenvaart Logistiek Nederland (BLN) – Schuttevaer, eerste termijn (3 juni 2019 tot 3 juni 2023);
- de heer R.J.W.M. van Velzen, manager Werkleerbedrijf Larcom, (12 juni 2017 tot 1 januari 2021; ontslag op eigen verzoek binnen eerste termijn).

nieuw benoemde leden:

- de heer R. Duvivier, arts in opleiding tot psychiater - Parnassia Groep Den Haag, eerste termijn (1 december 2020 tot 1 december 2024);
- mevrouw J.S. Wijngaarde, GZ psycholoog De Viersprong, Bergen op Zoom, eerste termijn (1 december 2020 tot 1 december 2024);
- de heer A.H. Zellenrath, gepensioneerd onderzoeker ministerie Veiligheid en Justitie, eerste termijn (1 december 2020 tot 1 december 2024);
- mevrouw K. Rodriguez Merelles- Sisa, jurist FPC de Kijvelanden /Fivoor (eerste termijn: m.i.v: 1 juni 2021)
- de heer M. Yuksekyildiz, toezichthouder WMO (eerste termijn: m.i.v. 1 juni 2021).

De commissie wordt vanuit de staf van de eenheid Rotterdam ondersteund door een ambtelijk secretaris:

- mevrouw C.S. Helfferich, beleidsadviseur.

Werkwijze

inspecties

Het toezicht op de arrestantenzorg in de eenheid Rotterdam krijgt in de praktijk vorm door het afleggen van onaangekondigde bezoeken aan de diverse locaties waar arrestanten worden ingesloten. De zes politiecellencomplexen zijn bestemd voor insluiting van arrestanten met overnachting: Doelwater, Zuidplein, Marconiplein, Capelle a/d IJssel, Dordrecht en Spijkenisse. Daarnaast inspecteren leden van de commissie de rechtbanklocaties in de eenheid, het Wilhelminaplein in Rotterdam en de Steegoversloot te Dordrecht, en diverse locaties met ophoudkamers bedoeld voor kort oponthoud.

In het jaar 2020 heeft de commissie 77 inspectiebezoeken afgelegd, waaronder 39 bezoeken aan politiecellencomplexen, een deelname aan een BHV-oefening en 37 bezoeken aan locaties met ophoudkamers. Tijdens de bezoeken aan de cellencomplexen troffen zij 306 ingeslotenen en is met totaal 35 van hen gesproken, waaronder 15

minderjarige arrestanten. In de ophoudkamers zijn geen arrestanten aangetroffen tijdens de inspectiebezoeken (zie hiervoor: bijlagen 1 en 2).

De bevindingen zijn, waar mogelijk, door middel van het landelijk uniforme inspectieformulier vastgelegd en gedeeld met de verantwoordelijke chef; voor de cellencomplexen zijn dat de teamchefs Arrestantentaken en voor de ophoudlocaties is dat de betrokken basisteamchef.

Net als voorgaande jaren waren de leden van de commissie uitgenodigd deel te nemen aan ontruimingsoefeningen in het kader van de bedrijfshulpverlening. Alleen de oefening op Marconiplein van woensdag 11 maart 2020 heeft doorgang gevonden. Daarna zijn alle oefeningen komen te vervallen en voor de rest van het jaar opgeschort vanwege de afgekondigde maatregelen in de strijd tegen het corona virus.

invloed corona en bijbehorende maatregelen

voor de commissie

In de periode van de eerste lockdown (16 maart – juni 2020) is in goed overleg besloten de inspecties van de CTA tot nader order op te schorten, zowel in belang van arrestanten als verzorgers. Bij het voortduren van de beperkende maatregelen kwam de vraag hoe het toezicht vorm te geven in de nieuwe situatie. Zo is met het hervatten van de inspecties geprobeerd aan te sluiten bij de algemene coronamaatregelen en is er bijvoorbeeld voor gekozen geen gesprekken met arrestanten te voeren. Het haalde wel een streep door een van de aandachtspunten van de commissie voor 2020 om targets te stellen voor aantallen gesprekken met arrestanten.

In de periode van de tweede (harde) lockdown in de herfst/winter 2020 kwamen daar nog bij: het dragen van een mondkapje; geen onaangekondigde bezoeken; inspecties alleen, dus geen gezamenlijke inwerkinspecties en wederom geen gesprekken met arrestanten.

voor de arrestantenzorg

Arrestanten-verzorgers zijn professionals en van oudsher bekend met lastige incidenten en voorbereid op gedrag, zoals extra hoestende arrestanten. Volgens de politieleiding is er geen uitval en besmetting als gevolg van contact met arrestanten geweest. Wel is het een korte periode rustiger qua bezetting geweest, vooral op de rechtbank, omdat veel zittingen via telebellen worden gehouden; de groepsceel werd niet gebruikt. Bij het personeel waren in het begin zorgen over besmetting en tekort aan beschermingsmiddelen; er is gedurende de zomerperiode geen lectuur en huisregels uitgedeeld en waren er bezettingsproblemen vanwege een hoog ziekteverzuim bij het team Arrestantentaken.

bijeenkomsten en overleg

De commissie kwam zes maal bijeen voor regulier overleg. Vast agendapunt - naast mededelingen, ingekomen stukken, planning en vaststellen verslag vorige vergadering - is de bespreking van de aandachtspunten uit de inspecties in aanwezigheid van de teamchef Arrestantentaken.

overige onderwerpen regulier overleg

- 17 februari 2020: verslag over 2019 met de aanbevelingen aan de eenheidsleiding en het bestuur van de rechtbank en de speerpunten van de commissie voor 2020; het overzicht met locaties van cellen en ophoudkamers; de verblijfsduur ophoudkamers in gerechtsgebouwen en een voorstel tot differentiatie in aantallen inspectiebezoeken per cellencomplex.

- 18 mei 2020: de invloed van het coronavirus en de maatregelen op de arrestantenzorg; opstarten inspecties en werving nieuwe leden.

- 15 juni 2020: stand van zaken met betrekking tot de ophoudlocaties; Regeling politiecellencomplex en registratie ingeslotenen; ophoudtijden en afvoercijfers DV&O Rechtbank en vormgeven van toezicht c.q. inspecties tijdens volgende coronagolf.

- 7 september 2020: korte uitkomsten n.a.v. bezoeken aan de ophoudlocaties en bespreking vervolgstappen in aanwezigheid van de aanstaande leden;

- 2 november 2020 (vergadering via MS Teams): terugblik CTA conferentie d.d. 18 september 2020; voorbespreking gesprekken eenheidsleiding en rechtbankbestuur.

14 december 2020 (vergadering via MS Teams): stand van zaken: comply or close ophoudlocaties; procedurebenoeming nieuwe voorzitter en plaatsvervanger.

bespreking met eenheidsleiding

Na enkele keren te zijn uitgesteld, doorgeschoven of geannuleerd vond op 2 december 2020 het jaargesprek met de eenheidsleiding plaats. In aanwezigheid van eenheidschef Westerbeke en directeur Bedrijfsvoering Van Dolderen gaven de commissievoorzitters een toelichting op de besprekpunten.

In de kennismaking met politiechef Westerbeke geven de commissieleden allereerst een compliment voor de ontwikkelingen in de zorg voor arrestanten die maken waar de arrestantenzorg in de eenheid nu staat. Na de bespreking van het toezicht in coronatijd komt aan de orde de situatie in de ophoudlocaties. De commissievoorzitters hebben uitgelegd dat een heel traject in gang is gezet. De commissie heeft de uitspraak van voorganger Vissers omarmt (het is heel simpel is: comply or close). Alle locaties met ophoudkamers zijn geïventariseerd en de situatie is ter plekke beoordeeld. De commissie is verheugd met het overzicht dat nu is gemaakt en dat de werkelijkheid behoorlijk dekt. De bedoeling is om de ophoudlocaties die in gebruik zijn en blijven, met behulp van de zogenaamde “kruisjeslijst”, in de reguliere inspectierondes mee te nemen.

Ook de aanbevelingen uit verslag over 2019 worden toegelicht. Een blijvend aandachtspunt is het verstrekken van het fouilleringsformulier, dit is een recht. Het argument dat de arrestanten de papieren in de wc-pot stoppen acht de commissie niet heel steekhoudend (gelet op de aanwezigheid van huisregels en lectuur).

Minderjarigen brengen als het kan de nacht thuis door, dat is een mooie ontwikkeling. Dat oogdouches moeten worden doorgespoeld is evident. Het is een prima resultaat dat nu bijna op alle politiecellocaties een waarneembaar dag- en nachtritme is door het aanbrengen van klokjes. Ten slotte bracht de commissie aan de orde de verblijfsduur en de condities op de rechtbanklocaties en het gesprek dat daarover met het rechtbankbestuur is gevoerd.

bespreking met rechtbank bestuur en parket

Ondanks de zichtbare verbeteringen in het arrestantenproces heeft de commissie zorgen over de verblijfsduur van de arrestanten in het gerechtsgebouw van Rotterdam en de condities waaronder personen worden ingesloten in de ophoudlocaties.

De commissie heeft in haar jaarverslag over 2019 geadviseerd een verbetering te realiseren in de planning en organisatie van het transport van arrestanten van en naar het

gerechtsgebouw in Rotterdam. De commissie is benieuwd naar de effecten van het vervoer in eigen beheer politie op de verblijfsduur van arrestanten. Met de teamchef Arrestantentaken is afgesproken de verblijfsduur in het eerste kwartaal van 2021 opnieuw te bekijken. (zie hiervoor hoofdstuk 3, paragraaf VII. *Verblijf in gerechtsgebouwen*).

Tevens is geadviseerd een opknopbeurt mee te nemen in het verbouwingstraject. Deze en andere aanbevelingen zijn besproken met vertegenwoordigers uit het bestuur van de rechtbank, het parket, de teamchef arrestantentaken, de voorzitter, plaatsvervanger en secretaris van de commissie op donderdag 12 november 2020.

incidenten met arrestanten

d.d. 8 februari 2020: bureau Doelwater, verdachte was door basisteam binnengebracht en had kennelijk nog iets van nagelschaartje in of op zijn lichaam verborgen. Met nagelschaartje een pols zodanig gesneden dat hij met ambulance werd afgevoerd en gehecht moest worden.

d.d.11 februari 2020: poging suïcide bureau Overkampweg. Rond 19.00 uur poging suïcide: met de glazen van zijn bril, kennelijk bedoeld om aandacht te krijgen, hoefde niet in ziekenhuis geholpen te worden aan verwondingen.

d.d. 13 februari 2020: poging suïcide bureau Overkampweg. Eerste keer met eigen kleding, tweede keer met scheurpak. Arrestant is daarop overgebracht naar Doelwater.

d.d. 6 juni 2020, 22:43 uur:

poging suïcide bureau Capelle, arrestant dreigt zich te verhangen, zowel in normale cel als in OBS (met strop om nek en tafel). Na overleg met de hulpofficier de arrestant in de ISO om af te koelen en voor eigen veiligheid.

d.d. 20 juli 2020: een poging suïcide bureau Zuidplein, 01:15 uur.

Persoon had een stuk laken kapot getrokken en deze strak om zijn keel gedaan. Het laken trok hij hard aan. De persoon was rood aangelopen toen medewerkers van Arrestantentaken het laken los maakten. Daarvoor had hij tegen medewerkers gezegd dat hij zichzelf iets aan ging doen.

d.d. 24 juli 2020: een melding poging suïcide bureau Spijkenisse, 21:35 uur.

Persoon was in de OBS geplaatst. Via de camera zag een medewerker van Arrestantentaken dat de persoon haar broek om haar nek had gedaan. Zij probeerde zichzelf van het leven te beroven door haar broek aan de fontein te binden. De suïcide poging is voorkomen.

d.d. 3 september 2020, rond 21:00 uur: Poging suïcide op bureau Capelle, Persoon was in de VAV geplaatst. Collega's, bezig met insluiting in tweede VAV, hoorden vreemde geluiden. Zij zagen dat de ingeslotene hing aan de hoek van de deur, opgehangen aan zijn eigen spijkerbroek. Persoon in ISO cel geplaatst tot FARR arts kwam. Na controle naar ziekenhuis voor verdere controle.

3. Bevindingen

I. Insluiting / binnenkomst arrestant

I ► INSLUITING/ BINNENKOMST ARRESTANT				
	CELLEN		OPHOUDKAMERS	
ok	91%	91%	50%	50%
Niet ok	1%		27%	27%
nvt	3%		0%	
Niet GC	5%	5%	23%	23%

Dit onderdeel heeft betrekking op de registratie, de foullering en de informatievoorziening aan de arrestant. Bovenstaande tabel laat een aanmerkelijk verschil zien tussen de (hoofd)-locaties met cellencomplexen en locaties met uitsluitend ophoudkamers.

informatie over ingesloten en foulleren

Tijdens de inspecties in 2020 is gebleken dat, net als voorgaande jaren, de informatie over de ingeslotene in het bedrijfsprocessen systeem ('login' gegevens in BVH) bij de cellencomplexen prima op orde is. Bij de locaties met uitsluitend ophoudkamers is dat niet altijd het geval.

Echter: ook dit jaar heeft de commissie een aantal maal geconstateerd dat het foulleringsformulier niet aan de arrestant wordt meegegeven, maar bijvoorbeeld in de foulleringzak gestopt, met als argument dat het formulier anders zoek zou raken. Dit is niet de bedoeling. De commissie vraagt aandacht voor het consequent verstrekken van de foulleringsformulieren aan arrestanten en deze handeling in BVH te registreren.

informatie ten behoeve van ingeslotene (huisregels)

Het is van belang dat de politie de ingeslotene informeert over de gang van zaken in het cellencomplex in een voor hem begrijpelijke taal. Dat kan mondeling, schriftelijk of digitaal. Het in meerdere talen beschikbaar hebben lijkt gestandaardiseerd en is prima op orde. Een enkele keer wordt het uitreiken van de huisregels vergeten.

Vanwege coronamaatregelen werden de huisregels soms niet meer uitgereikt. De belangrijkste regels werden dan mondeling medegedeeld. De commissie heeft erop aangedrongen de huisregels daadwerkelijk uit te reiken.

Op de locaties met alleen ophoudkamers zijn geen huisregels beschikbaar. Dit is niet volgens de regels. Het is een van de criteria waar de CTA op inspecteert en zal blijven inspecteren in 2021.

II. Verblijf / huisvesting

II ► VERBLIJF / HUISVESTING		CELLEN		OPHOUDKAMERS	
ok	86%	86%	96%	96%	
Niet ok	6%	6%	1%		
nvt	0%		1%		
Niet GC	8%	8%	2%		

Onder het onderdeel huisvesting vallen zaken als werking intercom; temperatuur; ventilatie; verlichting; dag en nachtcyclus waarneembaar, schoon en veilig.

cellen / ophoudkamers

Over het algemeen zijn de cellen schoon en fris. Alleen de locatie van de rechtbank te Rotterdam heeft als terugkerende aandachtspunten: te warm en meestal enorm beklad.

klokjes

Niet alle cellen hebben lichtinval. Vanwege het vereiste van een waarneembaar dag- en nachtritme heeft de commissie gepleit voor het aanbrengen van klokjes.

Aan het eind van 2020 zijn alle politiecellocaties, m.u.v. locaties Spijkenisse, en Zuidplein voorzien van klokjes. Voor Spijkenisse wordt nog gezocht naar een passende oplossing (ander soort klokjes). Voor de locatie Zuidplein waar de gekozen oplossing - vervanging van het glaswerk - veel duurder uitpakt dan eerder begroot, is de vraag gesteld of het deze kosten waard is.

Op locaties waar de klokjes wel hangen, merkt de commissie dat ze niet allemaal werken of dat ze de verkeerde tijd aangeven.

windrozen

Bij het binnen schilderwerk in de cellencomplexen zijn windrichtingen aangebracht op het plafond in de cellen, ook in de ophoudkamers aldaar.

gangen

De gangen zijn schoon en de commissie heeft geen rondslingerende zaken aangetroffen.

douches / toilet

Het periodiek (wekelijks) doorspoelen van de douches in verband met legionella en de registratie daarvan is een blijvend punt van aandacht.

Ook let de commissie op (de registratie van) het doorspoelen van de oogdouches, vooral op de locaties met ophoudkamers. Daar is dan soms wel een oogdouche aanwezig maar geen aftekenlijst. Dit betekent dat het onduidelijk is of en hoe de oogdouche wordt schoongehouden.

III. Verblif / verzorging en bejegening

III ► VERBLIJF / VERZORGING EN BEJEGENING				
	CELLEN		OPHOUDKAMERS	
ok	80%	80%	28%	28%
Niet ok	3%	3%	11%	11%
nvt	2%	2%	35%	35%
Niet GC	15%	15%	27%	27%

Het onderdeel betreffende de verzorging en bejegening van arrestanten is over het geheel genomen prima op orde. De verbeterpunten zijn te vinden bij de medische zorg bij in de ophoudlocaties bij de basisteams.

voeding

Hierover zijn geen bijzonderheden te melden.

luchten / ontspanning

In verband met de coronamaatregelen is enige tijd geen lectuur aangeboden. Mede op advies van commissieleden worden inmiddels weer boeken en tijdschriften versterkt aan arrestanten.

Op de rechtbanklocaties wordt geen mogelijkheid gegeven tot luchten en er is ook een niet-rookbeleid.

hygiëne

Hier zijn geen bijzonderheden te melden. Dit betekent dat met betrekking tot de onderdelen schone keuken, dekens, gescheiden opslag schone en vuile was e.d. alles netjes op orde is.

medische verzorging

Uit de inspectie blijkt dat hier nog flink verbetering te behalen valt bij de ophoudlocaties. Het gaat om de procedures voor het inschakelen van een arts en om het bewaren en vertrekken van medicijnen (geen medicijnkast aanwezig). Dit geldt ook voor de aanwezigheid van verbanddozen.

De medewerkers zeggen tegen de commissie dat het in de praktijk zo is dat de arrestanten die medische zorg nodig hebben of medicatie gebruiken gelijk naar een reguliere arrestantenafdeling worden vervoerd.

bejegening

De bejegening van arrestanten is naar het oordeel van de commissie prima op orde.

IV. Veiligheid / calamiteiten en BHV

IV ► VEILIGHEID / CALAMITEITEN EN BHV		CELLEN		OPHOUDKAMERS	
ok	87%	87%	52%	52%	
Niet ok	0%		21%	21%	
nvt	1%		17%	17%	
Niet GC	12%	12%	11%	11%	

Dit onderdeel betreft onder meer de aanwezigheid van noodplannen, ontruimings-oefeningen, BHV-ers en vluchtroutes. De commissie controleert dit onder andere door ontruimingsoefeningen bij te wonen. Vanwege coronamaatregelen zijn alle grote oefeningen opgeschort sinds half maart; wel worden zogenaamde *table-top* oefeningen gehouden. De commissie heeft dit punt aan de orde gebracht tijdens het gesprek met leden van de eenheidsleiding. De suggestie dat het misschien goed is om dit te heroverwegen, is opgepakt.

In de tabel hieronder staat waarop gecontroleerd wordt bij dit onderdeel en waar de verbetering valt te halen. Dat betreft vooral BHV-plan. Dit onderdeel noteert 72% *niet OK* bij de ophoudlocaties op de punten BHV-plan (aanwezig, actueel en bekend), ontruimingsoefening (< 1 een jaar) en evaluatie (verslag, bespreking in het werkoverleg en verbeteracties).

IV VEILIGHEID / CALAMITEITEN EN BHV		CELLEN		OPHOUDKAMERS	
		Aantal Controles 36		Aantal Controles 12	
OK	87%			52%	
Niet OK	0%			21%	
nvt	1%			17%	
Niet gecontroleerd	12%			11%	

IV VEILIGHEID / CALAMITEITEN EN BHV		OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
a. BHV-Plan		81%	2%	0%	17%	17%	72%	0%	11%
1. Aanwezig, actueel, bekend		34	94%	0	0%	2	6%	0	0%
2. Ontruimings-oefening recent		30	83%	1	3%	5	14%	0	0%
3. Evaluatie		24	67%	1	3%	11	31%	0	0%
b. Bedrijfs hulpverlening		89%	0%	0%	11%	100%	0%	0%	0%
1. BHV'er aanwezig		32	89%	0	0%	4	11%	0	0%
c. Blusmiddelen		75%	0%	0%	25%	67%	4%	0%	29%
1. Beschikbaar		34	94%	0	0%	2	6%	0	0%
2. Periodieke Controle/ Onderhoud		20	56%	0	0%	16	44%	0	0%
d. Ontsluiting cellen/ ophoudkamers, routes		98%	0%	0%	2%	91%	6%	0%	3%
1. Bekend met werking/ mog.		34	94%	0	0%	2	6%	0	0%
2. Duidelijke vluchtroute		36	100%	0	0%	0	0%	0	0%
3. Uitgangen vrij		36	100%	0	0%	0	0%	0	0%
e Toepassen bijz. observatie		80%	0%	6%	14%	25%	0%	67%	8%
1. Besluitvorming HOw		28	78%	0	0%	3	8%	8	67%
2. Aanzeggen gebruik observatie camera		28	78%	0	0%	2	6%	6	17%
3. Feitelijke observaties		30	83%	0	0%	2	6%	4	11%
f. Afleggen wapens (vuurwapen)		97%	0%	0%	3%	25%	0%	8	67%
1. Voorzieningen		35	97%	0	0%	1	3%	1	8%
2. Procedure bekendheid en uitvoering		35	97%	0	0%	1	3%	1	8%

BHV-plan

Op de cellencomplexen is dit onderdeel prima in orde.

Niet OK is zoals gezegd het onderdeel BHV (plan, aanwezigheid BHV-er en oefening) op de locaties met ophoudkamers. Het onderdeel bedrijfshulpverlening is hier vaak nog niet volledig opgetuigd. De commissie adviseert hier nu werk van te gaan maken.

blusmiddelen

Een enkele keren heeft de commissie geconstateerd dat de brandblusser niet periodiek wordt gecontroleerd en onderhouden. Of heeft de commissie dit tijdens het bezoek aan de locatie niet kunnen controleren.

ontsluiting cellen/ ophoudkamers, routes

Een maal heeft de commissie geconstateerd dat het BHV- plan en de vluchtroutes in het geheel niet aanwezig zijn. Het betrof een gebouw dat nog zo nieuw is dat nog niet iedereen het gebouw goed kent. De commissie acht het belangrijk hier aandacht aan te besteden.

toepassen bijzondere observatie

Geen bijzonderheden.

afleggen wapens

Geen bijzonderheden.

V. Bijzondere aandachtspunten

V ► BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN				
	CELLEN		OPHOUDKAMERS	
ok	87%	87%	52%	52%
Niet ok	0%		21%	21%
nvt	1%		17%	17%
Niet GC	12%	12%	11%	11%

Landelijk vastgestelde thema's

Jaarlijks stelt het overleg van voorzitters van de CTA's thema's vast waaraan de CTA's tijdens hun inspecties bijzondere aandacht zullen schenken. Voor 2020 zijn dat de volgende drie thema's:

veiligheid / BHV

De BHV is nog niet overal goed geborgd, dit is een blijvend aandachtspunt, zie hiervoor: paragraaf IV.

medische verzorging

Medicatie van ingesloten en wordt soms los op het bureau van de centrale post bewaard in plaats van in de afsluitbare medicijnkast. Dit acht de commissie nadrukkelijk geen zorgvuldige procedure.

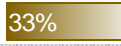

minderjarigen

Op veel locaties geldt een apart beleid voor minderjarigen: gescheiden van volwassenen, contact met ouders mogelijk en huiswerk mee op cel. Jeugdigen slapen meer en meer thuis. Op sommige locaties zijn kindvriendelijke cellen. Op de rechtbanklocatie Dordrecht is een cel speciaal voor minderjarigen ingericht, dit past heel goed bij het nieuwe beleid. Echter wordt deze alleen voor civielrechtelijke minderjarigen gebruikt.

Op een aantal locaties ontbreekt de specifieke aandacht voor minderjarigen bijvoorbeeld rechtbanklocatie Rotterdam. Hier is een minimaal verschil in de behandeling van jeugdigen met die van volwassenen. Het enige verschil is dat jeugdigen gescheiden worden ingesloten van volwassenen. Ook voor de coronatijden werd de speciale jeugdkamer met bank en TV niet gebruikt.

VI. Ontvangst, rondleiding, verkregen informatie

VI ► ONTVANGST, RONDELEIDING, VERKREGEN INFORMATIE				
	CELLEN		OPHOUDKAMERS	
ok	94%		33%	
Niet ok	0%		33%	
nvt	0%		0%	
Niet GC	6%		33%	

Op dit onderdeel zijn grote verschillen tussen de locaties met cellencomplex en de locaties met ophoudkamers.

wijze van ontvangst; wijze van rondleiden en verkregen informatie

Over het algemeen worden leden van de commissie vriendelijk ontvangen op de cellencomplexen, prima rondgeleid en voorzien van de benodigde informatie.

Bij de bezoeken aan de ophoudkamers op de basisteams is het vaak even zoeken naar iemand die verantwoordelijk is voor de ophoudkamers. De medewerkers daar zijn niet altijd bekend met de CTA en willen het commissielid soms niet meteen binnenlaten. Eenmaal binnen blijkt dat de medewerker die de rondleiding doet niet altijd alle vragen kan beantwoorden.

Communicatie kan mogelijk bijdragen aan een grotere bekendheid van de onderwerp arrestantenzorg en het werk van de commissie. De commissie vraagt hier nadrukkelijk aandacht aan te besteden in 2021, om zodoende onprettige situaties te voorkomen.

VII. Verblijf in gerechtsgebouwen

Het begeleiden en bewaken van ingeslotenen die in de rechtbank verblijven, behoort tot de taak van de politie in de eenheid Rotterdam. Echter: zowel het voorzieningenniveau als het regiem wijkt af van dat van de politiecellencomplexen. De duur beperkt zich tot dagverblijf. De duur van het verblijf is afhankelijk van de Dienst Vervoer en Ondersteuning. Net zoals bij de ophoudkamers in politielocaties hoeft er geen mogelijkheid te zijn om de ingeslotenen te laten luchten of van voeding te voorzien.

rechtbanklocaties Rotterdam en Dordrecht

condities waaronder personen worden ingesloten.

De commissie vindt het van belang dat ook vanuit de kant van de rechtbank wordt nagedacht hoe je de “klant” vanuit de onschuld presumptie een zo goed mogelijk verblijf kunt bieden. De onderwerpen temperatuur; ontbreken van tijdsaanduiding; niet schoon en heel (terugkerend item) en aanbieden van lectuur vragen in dit verband aandacht.

klimaatbeheersing

Het parket heeft aan de commissie laten weten dat in het najaar van 2020 onderzoek is gedaan naar de klimaatinstallatie, mede naar aanleiding van de verbouwing raadkamer. Dit onderwerp zal in 2021 opnieuw ter tafel komen.

ontbreken tijdsaanduiding

De politie heeft in de nieuwe cellencomplexen de klokjes zo kunnen plaatsen dat de arrestant er niet bij kan. De rechtbank heeft te maken met verouderde cellen. Het huidige standpunt van het parket omtrent het aanbrengen van klokjes is: we hebben ze niet en gaan het ook niet doen. Wel is de toezegging gedaan om uit te zoeken in regelgeving of er een verplichting is en om dit voor te leggen aan Rijksvastgoedbedrijf.

schoon en heel

In Dordrecht was het usance om bij vernielingen te verhalen op de arrestant, via de PI. In werkinstructies kan vrij eenvoudig worden geregeld dat moet worden opgenomen wat wordt aangetroffen in de cel. Voorwaarde is: wel aangifte doen. Het parket gaat op voorhand een schildersbedrijf vragen om een offerte /stuksprijs van schilderwerk van 1 muur. Het advies van politie is bij een schilderbeurt gelijk het schilderen van een windroos mee te nemen.

procedures

De commissie heeft naar aanleiding van incidenten aandacht gevraagd voor naleving van procedures, zoals fouillering en verstrekken huisregels, ook in coronatijden. Ook de rechtbank en de VRR willen af van ongewenste brandmeldingen doordat arrestanten shag, afstrijk papier en aanstekers binnen smokkelen. Toegezegd is om de procedures tegen het licht te houden, maar soms is het lek niet dicht te krijgen van wat er in- en uitgaat. Grote wapens kunnen worden ondervangen bij de fouillering, maar het probleem zit bij gebruiksvoorwerpen die in de PI verstrekt worden zoals aanstekers en viltstiften; die worden er door de detectiepoorten niet uitgehaald.

specifieke aandacht voor jeugdigen

In de gerechtsgebouwen is hiervoor geen speciale aandacht, zoals op de politielocaties. Het parket heeft toegezegd voor het verbeteren van het verblijf van minderjarigen een plan maken.

Verblijfsduur van de arrestanten.

In 2016 heeft de Nationale ombudsman onderzoek gedaan naar de verblijfsduur van personen in de gerechtsgebouwen, met als uitgangspunt dat een verblijfsduur van 6 uur (exclusief de duur van de zitting) passend is. Begin 2020 heeft de chef Arrestantentaken op verzoek van de commissie hier opnieuw naar gekeken en de volgende analyses laten maken. Het gaat om een analyse van de cijfers over de periode week 40 tot en met week 52-2019.

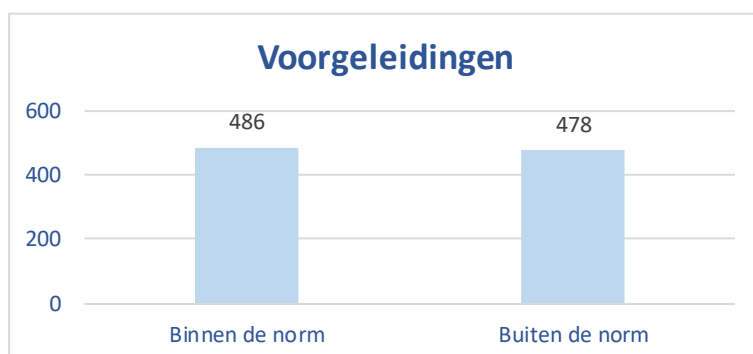
	Aantallen	<06.01 uur	>06.00 uur	% >06.00 uur	Hoogste >06.00 uur
Voorgeleidingen	964	486	478	50%	11.18 uur
Zittingen	557	480	77	14%	9.51 uur
Raadkamer	338	304	34	10%	8.06 uur
Jeugdraadkamer	79	69	10	13%	8.44 uur
Vreemdelingenkamer	68	63	5	7%	6.48 uur
Totaal	2006	1402	604		

tabel 1

In tabel 1: de ophoudtijden zijn de netto tijden uitgedrukt in <06.01 uur en >06.00 uur.

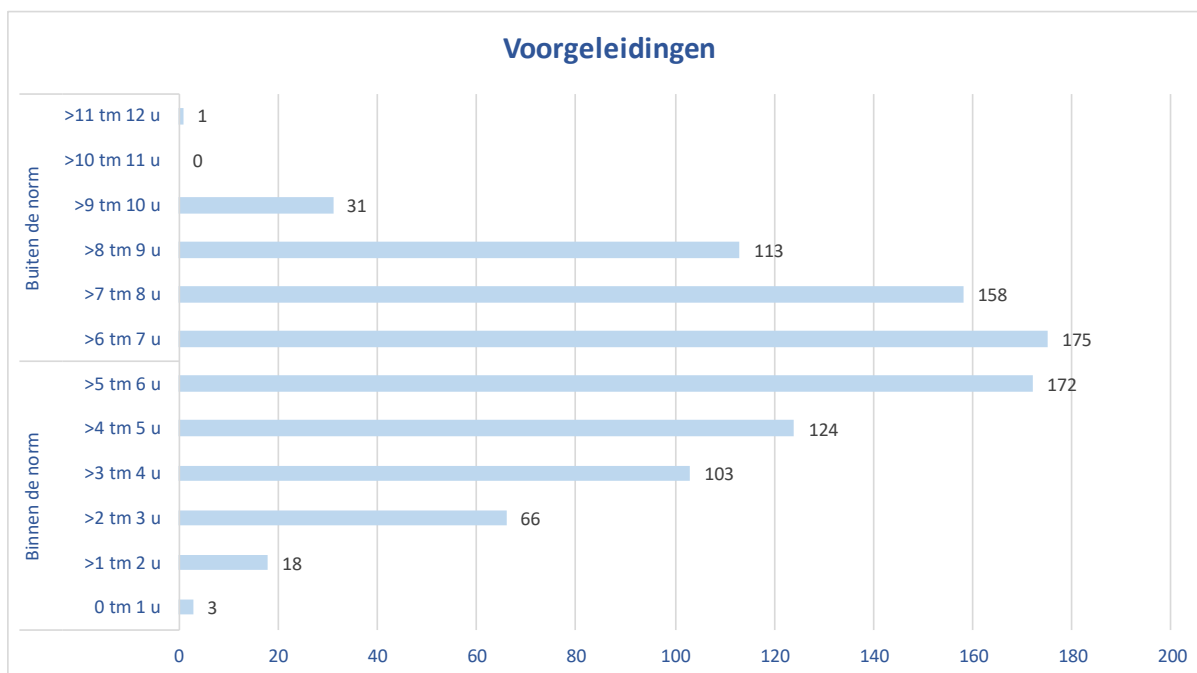
Uit een analyse van de cijfers van de verblijfsduur van arrestanten over het laatste kwartaal van 2019 blijkt dat de verblijfsduur redelijk hoog blijft, vooral bij het onderdeel voorgeleidingen; bijna de helft is buiten de norm (zie tabel 2). De commissie vindt dit zorgelijk.

Totaal	964
Binnen de norm	Buiten de norm
486	478

tabel 2

Tijdens het gesprek dat de commissie heeft gehad met vertegenwoordigers van de rechtbank is afgesproken om te inventariseren waar oorzaken en mogelijkheden voor verbetering zitten.

tabel 3

Oorzaken en oplossingen

De vraag ligt voor of het probleem voornamelijk zit bij het vervoer. De pilot met een liaison bij DV&O is inmiddels stopgezet. Met ingang van 2021 mag iedere politie-eenheid ervoor kiezen om zelf het vervoer binnen het arrondissement te doen. DV&O blijft verantwoordelijk voor het vervoer buiten het arrondissement. Politie-medewerkers kunnen op meerdere momenten gaan rijden en hoeven niet, of minder, te clusteren dan DV&O.

Afgesproken is om de eerste 4 /5 maanden van 2021 te monitoren en te bezien of hier verschillen zichtbaar worden. Ook zal worden geïnterviewd of de vertraging zit bij personen die nog geen plaats toegewezen hebben gekregen in een PI.

De cijfers over het eerste kwartaal van 2021 zullen opnieuw worden geanalyseerd.

VIII. Specifieke aandacht voor minderjarige verslaafden en psychische aandoeningen

bevindingen van arrestanten

Hieronder een selectie uit de gesprekken met arrestanten opgenomen in de inspectie-verslagen:

januari, locatie Capelle a/d IJssel:

“Gesproken met arrestant die verslavingsproblemen heeft. Arrestant is bekende en komt hier vaker. Was op dit moment erg blij dat hij was opgenomen, een plek had om te slapen en te eten en te drinken had. Hij gaf aan dat hij sinds zijn opname nog geen medicatie had gehad en leek dit vreemd te vinden. Later bij navraag gaf arrestantenverzorger aan dat op behandelingsadvies van de arts arrestant x-uur geen medicatie mocht hebben.”

maart, locatie Spijkenisse:

“1. Minderjarig, man:

Arrestant verblijft sinds gisteravond op het politiebureau. De aanhouding, het vervoer en de fouillering zijn op de gebruikelijke wijze verlopen. Afgelopen nacht heeft hij thuis geslapen. Hij heeft zich vanmorgen om 09.00 uur weer gemeld. Hij verblijft nu in een ophoudkamer in afwachting van het verhoor. Hij heeft geen huisregels en geen fouilleringsformulier gekregen. Hij heeft verder geen verbeterpunten t.a.v. het verblijf hier.

AV-er gaf aan dat de huisregels en het fouilleringsformulier gisteravond aan hem zijn verstrekt.

2. Minderjarig, man:

Arrestant is gisteravond binnen gebracht. Er zijn geen bijzonderheden t.a.v. de aanhouding, vervoer en de fouillering. Hij heeft de huisregels en het fouilleringsformulier gekregen. Vanmorgen heeft hij zijn advocaat gesproken. Vanavond komt zijn moeder langs. Hij heeft eten en drinken gehad. Douchen is hem aangeboden, maar daar wilde hij geen gebruik van maken. Ook heeft hij gelucht. Arrestant geeft aan dat hij voornamelijk ligt te slapen. Hij zou graag een boek willen lezen. Hij heeft geen verbeterpunten.

AV-er gaf aan dat hij na de inspectie arrestant 2 een boek zal geven.”

juni, locatie Overkampweg Dordrecht:

“Arrestant 1 (minderjarig, vrouw):

Arrestant gaf aan dat ze zondagmiddag is aangehouden. De aanhouding en fouillering zijn prima verlopen. Ze heeft contact met haar moeder en haar advocaat. Ze heeft de huisregels en het fouilleringsformulier ontvangen, maar deze papieren heeft een AV-er ingenomen. Ze heeft eten en drinken gekregen. Het eten smaakt prima. De mogelijkheid om te luchten is aangeboden. Daar wil ze geen gebruik van maken, omdat ze niet mag roken. Mogelijk kan voor haar een uitzondering worden gemaakt, aldus arrestant. Ze vindt het saai op cel, ondanks de radio. De boeken die ze op cel heeft, leest ze niet. Verbeterpunten t.a.v. het verblijf heeft ze niet. Wel geeft ze aan dat de arrestantenverzorgers beter naar haar moeten luisteren, want ze kreeg vanmorgen koffie zonder melk. Ook mag ze haar telefoon niet op cel hebben.

Navraag bij de AV-er leverde op dat de huisregels en het fouilleringsformulier van betrokkene zijn ingenomen, omdat zij zichzelf daarmee in haar polsen sneed. In verband met goed gedrag heeft ze een aantal boeken op cel gekregen.”

4. Conclusies en aanbevelingen

conclusies

De commissie ziet dat dat binnen de eenheid Rotterdam de arrestantenzorg ten opzichte van voorgaande jaren verder is ontwikkeld en de commissie wil in zijn algemeenheid haar tevredenheid uitspreken over de kwaliteit van de arrestantenzorg.

De inspecties hebben zich in het jaar 2020 ook in het bijzonder op de getroffen maatregelen rondom het coronavirus en de wijze waarop daarnaar wordt gehandeld door het aanwezige politiepersoneel alsmede de zorg rond ingeslotenen. De commissie vond het opvallend dat er geen eenduidig beleid was op de verschillende locaties in de coronatijden. Bijvoorbeeld bij het wel of niet uitlenen van lectuur, het wel of niet uitgeven van huisregels en het wel of niet meegeven van het fouilleringsformulier. Dit wisselde naar de mening van de commissie teveel per locatie.

De commissie is blij met de komst van kindvriendelijker beleid en juicht toe dat steeds meer minderjarigen gelegenheid krijgen thuis de nacht door te brengen.

Het gesprek met de rechtbank waarbij afspraken zijn gemaakt over de gesuggereerde verbeteringen van de commissie met betrekking tot de arrestantenverblijven en het monitoren van de verblijfsduur is door de commissie als positief ervaren.

De commissie hoopt dat de nieuwe werkwijze in het arrestantenvervoer in het arrondissement een verbetering brengt in de planning en organisatie van het transport van arrestanten van en naar het gerechtsgebouw Rotterdam met een positieve uitkomst voor de verblijfsduur. Tevens hoopt zij dat een opknapbeurt van het arrestantengedeelte zal worden meegenomen in het verbouwingstraject.

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat slagkracht van de eenheid beter kan ten aanzien van zaken die door de commissie worden aangedragen. Het duurt lang en naar de mening van de commissie te lang voordat zaken worden opgepakt en doorgevoerd. Een voorbeeld is het aanbrengen van klokjes, de commissie heeft lang uitgekeken naar het aanbrengen van de klokjes. De opdracht was het project zo snel mogelijk uit te voeren en af te ronden in het eerste kwartaal van 2020, maar ze zijn nu, ondanks toezeggingen, nog steeds niet overal aanwezig. Op de politiecellocaties van Spijkenisse en Zuidplein zijn er geen technische mogelijkheden gelet op het beschikbare budget.

Tweede voorbeeld is de situatie bij de ophoudkamers. In het verslag over 2019 heeft de commissie haar zorgen geuit over de condities waaronder personen worden ingesloten in de ophoudlocaties. Naast de technische mogelijkheid van het insluiten van personen dient er tevens deskundig personeel aanwezig zijn t.b.v. een professionele behandeling. Indien deze garantie niet gegeven kan worden dienen deze gesloten te worden en/of onklaar te worden gemaakt;. De commissie heeft een deadline gesteld op 1 juli 2020 in de hoop en verwachting dat daarna de situatie overal op orde zou zijn. Helaas is op dit punt nog steeds te veel niet zoals het zou moeten zijn. Het gaat om de aanwezigheid en het uitreiken van huisregels; doorspoelen en registratie van de oogdouches en op het onderdeel veiligheid: de aanwezigheid van een BHV- plan met oefeningen en evaluaties.

Ten aanzien van dit laatste: de commissie adviseert hier nu echt stevig werk van te gaan maken.

aanbevelingen

De zorg voor arrestanten is vooral in de politiecellencomplexen de afgelopen jaren verder geprofessionaliseerd. Er is meer aandacht voor minderjarigen en de commissie juicht toe dat zij vaker thuis de nacht mogen doorbrengen.

Op een aantal punten kan de zorg voor ingeslotenen worden verbeterd. De commissie formuleert de volgende aanbevelingen voor de eenheid:

1. aandacht voor omstandigheden ophoudkamers (comply or close)

De commissie stelt zich op het standpunt dat zolang de ophoudkamers kunnen worden gebruikt voor insluiting van arrestanten, dat deze aan de punten uit het inspectieformulier voor ophoudkamers moeten voldoen, ook als bij uitzondering van de betreffende ophoudkamers gebruik worden gemaakt. Denk aan: huisregels, BHV-plan en evaluatie en doorspoelen oogdouches.

Als niet aan deze punten wordt voldaan of als het niet langer de bedoeling is om de ruimte als ophoudkamer te gebruiken, dan moet deze buiten gebruik worden gesteld. Dat wil zeggen: voor gebruik feitelijk onklaar worden gemaakt.

2. aandacht voor minderjarigen

De commissie heeft geconstateerd dat niet op alle locaties specifieke aandacht is voor minderjarigen en vraagt hier oog voor te hebben. Verder is op de rechtbanklocaties een kindvriendelijke cel aanwezig, die voor minderjarigen met een civielrechtelijke titel wordt gebruikt. Het advies is om deze kindvriendelijke cellen zoveel mogelijk voor minderjarigen met een strafrechtelijke titel te gebruiken en hiervoor ook bij de rechtbank een speciale functionaris aan te wijzen.

3. aandacht voor Rechtbank Rotterdam omstandigheden

Uit een aantal incidenten en uit eigen waarnemingen van de commissie blijkt dat het voor komt dat arrestanten op rechtbanklocaties verboden voorwerpen binnensmokkelen. Aangezien de veiligheid van zowel het personeel, als de arrestanten hierdoor in het geding komt, vraagt de CTA nadrukkelijk de aandacht voor de fouilleringsprocedure op de rechtbanklocaties.

4. arrestanten hebben recht op (een kopie van) het fouilleringsformulier.

Tijdens de inspecties in 2020 is de commissie opgevallen dat arrestanten met regelmaat geen fouilleringsformulier hadden ontvangen. De commissie vraagt aandacht voor het structureel verstrekken van de fouilleringsformulieren aan arrestanten en het registreren van deze handeling in BVH.

5. aandacht voor het onderdeel veiligheid / BHV

De commissie adviseert de bedrijfshulpverlening op de basisteams volledig op te tuigen voor wat betreft plan en evaluatie, op de locaties waar de ophoudkamers in gebruik zijn. Daarbij vraagt de commissie in z'n algemeenheid te bezien hoe het houden van ontruimings-oefeningen in 2021 kan worden hervat.

Bijlage 1

Overzicht inspecties 2020 bij locaties met cellencomplex

	Locaties met cellencomplex	aantal inspecties	aantal ingesloten	aantal gesproken	aantal ingesloten minderjarigen (<18)	aantal gesproken minderjarigen
	Rotterdam Doelwater	5				
	4 februari 2020		30	1	0	0
	3 juni 2020		20	0	0	0
	23 augustus 2020		12	2	0	0
	26 oktober 2020		9	1	0	0
	14 november 2020		17	1	0	0
	Rotterdam Zuidplein	5				
	23 januari 2020		12	3	2	1
	10 juni 2020		-	0		0
	20 augustus 2020		-	0		0
	28 oktober 2020		14	0	0	0
	1 december 2020		9	2	1	1
	Rotterdam Marconiplein	6				
	21 januari 2020		14	1	1	1
	11 maart 2020	<i>BHV-oefening</i>				
	13 juni 2020		6	0	1	0
	30 augustus 2020		11	1	1	0
	16 oktober 2020		10	0	0	0
	9 december 2020		7	1	1	1
	Capelle a/d IJssel (Slotlaan)	5				
	4 januari 2020		3	1	0	0
	11 juni 2020		-			0
	7 augustus 2020		-			0
	25 oktober 2020		6	0	0	0
	27 november 2020		4	0	0	0
	Dordrecht (Overkampweg)	5				
	12 februari 2020		8	5	1	1
	9 juni 2020		14	2	2	2
	24 juli 2020		9	2	2	1
	23 oktober 2020		1	0	0	0
	24 november 2020		10	1	2	0
	Spijkensisse (Schoutstraat)	6				
	29 januari 2020		8	2	3	2
	7 maart 2020		10	2	3	2
	5 juni 2020		-	0		0
	28 juni 2020		6	0	3	0
	1 november 2020		6	0	0	0
	5 december 2020		3	0	0	0
	Rechtbank Dordrecht	4				
	12 juni 2020		0	0	0	0
	28 augustus 2020		2	1	0	0
	20 oktober 2020		3	1	0	0
	26 november 2020		0	0	0	0
	Rechtbank Rotterdam	4				
	29 januari 2020		18	2	2	2
	6 maart 2020		24	3	1	1
	9 juni 2020		0	0	0	0
	24 augustus 2020		0	0	0	0
	totaal	40	306	35	26	15

Bijlage 2

Overzicht inspecties 2020 bij locaties met ophoudkamers

Locatie met ophoudkamers	plaatsnaam	bijzonderheden	aantal ophoudkamers	datum inspectiebezoek	aantal ingeslotenen
Delftseveerweg 40	Vlaardingen	in gebruik	6	9 maart 2020	0
				30 juli 2020	0
Doelwater (Basisteam Stad) 5	Rotterdam	in gebruik	6 + 1 als opslag	10 maart 2020	0
				29 juli 2020	0
Prins Frederik Hendrikstraat 40	Rotterdam	niet in gebruik	5	28 augustus 2020	0
Raadhuislaan 10	Berkel en Rodenrijs	niet in gebruik (wel bruikbaar)	3	29 juli 2020	0
Zaagmolenstraat 91	Rotterdam		nb	6 augustus 2020	0
Taborstraat 22	Rotterdam	niet in gebruik	nb	6 augustus 2020	
				7 augustus 2020	
Planciushof 83	Hoek van Holland	niet in gebruik		juli/augustus 2020	
Bijdorpplein1	Schiedam	niet in gebruik (onbruikbaar)	4 als opslag	juli/augustus 2020	
Cor Kieboomplein 475	Rotterdam	niet in gebruik			
Kievitsweg 90	Ridderkerk	in gebruik	4	30 juli 2020	0
Maashaven N.Z. 5	Rotterdam	niet in gebruik			
Middenbaan-Noord 63	Hoogvliet Rotterdam	in gebruik	3	10 maart 2020	0
				juli/augustus 2020	0
Boezemsingel 12	Rotterdam		geen	10 augustus 2020	0
Rotterdam Centraal Station	Rotterdam	in gebruik			
Maasstraat 28	Barendrecht	niet in gebruik	1 als opslag	juli/augustus 2020	
Slinge162	Rotterdam	niet in gebruik	3 als opslag	juli/augustus 2020	
Molenweg 34-36	Rozenburg	niet in gebruik		juli/augustus 2020	
Hofhoek 2	Poortugaal	niet in gebruik	1	juli/augustus 2020	
Bruggehoofd 11	Hellevoetsluis	in gebruik	2	28 februari 2020	0
				26 augustus 2020	0
Olympiaweg 40	Sommelsdijk	in gebruik	1	28 februari 2020	0
				26 augustus 2020	0
Langestraat 31	Brielle		1	17 maart 2020	0
				juli/augustus 2020	
Sint-Jobsweg 6	Rotterdam	niet in gebruik	3 opslag	11 augustus 2020	0
Neckarweg 50	Rotterdam	niet in gebruik	2 opslag	12 augustus 2020	0
P.A. de Genestetstraat 60	Dordrecht	niet in gebruik		juli/augustus 2020	0
Spuidijk 4	Oud-Beijerland	in gebruik	3	26 januari 2020	
Groenmarkt 88-90	Dordrecht	niet in gebruik	nb	juli/augustus 2020	0
Rijnstraat 315	Sliedrecht	niet in gebruik	3+ 1 als opslag	juli/augustus 2020	0
Burgemeester de Bruinelaan 73	Zwijndrecht	niet in gebruik	aantal nb	juli/augustus 2020	0
Dokter Reilinghplein 1	Leerdam	niet in gebruik	geen	6 augustus 2020	
Poldermolenweg 8	Papendrecht	niet in gebruik	1 als opslag	juli/augustus 2020	0
Tesselschadestraat 1	Hendrik-Ildo-Ambacht	niet in gebruik	nb	juli/augustus 2020	
W. de Vries Robbeweg 2	Gorinchem	emen om in gebruik te nemen	8	juli/augustus 2020	0
Boezembocht 23	Rotterdam	in gebruik	4 +1 opslag	16 maart 2020	0
aantal inspecties ophoudlocaties					37

Bijlage 3

Aantal arrestanten per cellencomplex en de verblijfsduur, onderverdeeld per leeftijdscategorie

Aantal arrestanten per cellencomplex	Doelwater	Zuidplein	Marconiplein	Capelle a/d IJssel	Spijkenisse	Dordrecht	Rechtbank Rotterdam*	Rechtbank Dordrecht*
Jonger dan 12 jaar	6	6			1			
12 t/m 15 jaar	241	271	178	165	233	140	55	
16 t/m 17 jaar	295	298	169	196	213	194	80	
18 jaar of ouder	5.837	5.121	3.644	2.626	2.034	2.759	1.068	35
Leeftijd onbekend	54	23	19	26	6	14	8	
Totaal	6.433	5.719	4.010	3.013	2.487	3.107	1.211	35
Percentage arrestanten van het totaal								
Jonger dan 12 jaar	0,1%	0,1%			0,0%			
12 t/m 15 jaar	3,7%	4,7%	4,4%	5,5%	9,4%	4,5%	4,5%	
16 t/m 17 jaar	4,6%	5,2%	4,2%	6,5%	8,6%	6,2%	6,6%	
18 jaar of ouder	90,7%	89,5%	90,9%	87,2%	81,8%	88,8%	88,2%	100,0%
Leeftijd onbekend	0,8%	0,4%	0,5%	0,9%	0,2%	0,5%	0,7%	
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal verblijfsuren								
Jonger dan 12 jaar	14	14			3			
12 t/m 15 jaar	3.474	4.361	2.609	3.748	3.926	2.632	276	
16 t/m 17 jaar	4.410	5.416	2.767	4.407	5.174	4.846	441	
18 jaar of ouder	122.150	91.252	70.796	55.993	41.244	61.812	6.001	685
Leeftijd onbekend	1.078	163	184	549	55	154	43	
Totaal aantal verblijfsuren	131.125	101.207	76.355	64.698	50.403	69.444	6.761	685
Gemiddelde verblijfsduur (in uren)								
Jonger dan 12 jaar	2,3	2,3			3,5			
12 t/m 15 jaar	14,4	16,1	14,7	22,7	16,8	18,8	5,0	
16 t/m 17 jaar	14,9	18,2	16,4	22,5	24,3	25,0	5,5	
18 jaar of ouder	20,9	17,8	19,4	21,3	20,3	22,4	5,6	19,6
Leeftijd onbekend	20,0	7,1	9,7	21,1	9,2	11,0	5,4	
Totaal gemid. verblijfsduur	20,4	17,7	19,0	21,5	20,3	22,4	5,6	19,6
*) = betreft alleen arrestanten opgenomen in de arrestantenmodule.				BRON: arrestantenmodule uit Cognos, politie eenheid Rotterdam				